

PRIMORSKI DNEVNIK

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXVIII. Št. 14 (8107)

TRST, torek, 18. januarja 1972

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil, Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Goveu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni »Slovenija« v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

VČERAJ SO SE PRIČELA V KVIRINALU

TRADICIONALNA POSVETOVANJA PREDSEDNIKA REPUBLIKE O FORMULI IN O PROGRAMU NOVEGA MINISTRVSKEGA SVETA

**Vodstvo KD se je izreklo za obnovo vlade levega centra - CK KPI o resničnih
vzrokih za vladno krizo - Posvetovanja se bodo nadaljevala do vključno petka**

TRST, 17. — Predsednik republike Leone je danes popoldne pričel s tradicionalnimi posvetovanji za sestavo nove vlade in kot običajno najprej sprejel bivše predsednike republike, predsednika senata in poslanske zbornice, jutri pa bo nadaljeval z razgovori z bivšimi predsedniki vlad. V živo bo torej posegla razprava šele v sredo, ko bo Leone sprejel načelnike parlamentarnih skupin in po novi praksi, ki jo je uveljavil že Saragat, tudi tajske stranke.

Zaradi tega današnje posvetovanje ni bilo toliko usmerjeno na kvirinal, kjer je šlo bolj za formalne zadeve, kot na zasedanje vodstva KD in na sejo centralnega komiteja KPI, kjer so obravnavali bistvo spornih vprašanj.

Po seji direktorije KD je bilo izdano kratko uradno poročilo, v katerem pozdravljajo predsednika republike Leoneja in pravijo, da so proučili položaj vladne krize ter izrekli Colombu in njegovim sodelavcem toplo zahvalo za pomembno aktivnost ter izvršene obvezne v izredno težavnem položaju.

Vodstvo KD se je izreklo za obnovo sodelovanja vseh koalicijskih strank, tako da bi lahko učinkovito odgovorili na odprta vprašanja italijanske družbe. V tej zvezi pravi, da je treba delati za utrjevanje demokratičnega družbenega reda; za obrambo in za razvoj zaupnosti, za obnovo proizvodnje in gospodarski napredek v sodelovanju s sindikalnimi in produktivnimi silami, tako da se izvaja politika reform.

Nadalje je govor o razvoju in obrambi demokratičnega reda ter o znanosti, ki bo v skladu z zvestobo atlantskemu zavezništvu, usmerjena v stvarjen prispevek Evrope v razvoju mednarodni ter za širše ravnanje in mir na svetu.

Demokristjansko razpravo je otvoril tajnik stranke Forlani, katerega govora niso objavili in so znani samo nekateri odstavki. Forlani je tako obsežneje govoril o političnem delu Colombove vlade, ki ni kriva za gospodarske težave ter za dejstvo, da se je prikrival po vojni lani znižal obseg industrijske proizvodnje. Nato je Forlani govoril o političnem položaju, ko je prišlo do napada z desne, kar je zlasti nevarno, ker leviča bolj ali manj zavestno obnavlja zavezništva »frontističnega tipa«.

Forlani se je izrekel za čim hitrejši sporazum med štirimi vladnimi strankami, kar naj bi predstavljal najboljši odgovor za obsežne politične in gospodarske težave.

Govoril je tudi o razporokih in referendumu ter v bistvu ponovil že znano demokristjansko stališče. Na seji CK KPI je o političnem položaju poročal Aldo Tortorella, ki je ugotovil, da je vladna kriza zelo resna. Obžaloval je, ker ni prišlo do predhodne parlamentarne razprave ter da so se stranke koalicijske izrekle za obnovo vlade.

ni mogoče misliti, da bi se šlo po poti diskriminacije do leve, kot bi to hotela KD, ki teži k objemu z desno. Konservativne sile žele povratek centrizma na ta način, da bi ponižali PSI in da bi zaostriili socialna nasprotja. V drugem delu pa je Tortorella govoril o gospodarskem položaju in ugotovil, da je naravnost smešno, ko se trdi, da je do zastaja proizvodnje prišlo zaradi zahtev po reformah.

Politično slepo bi bilo, če ne bi upoštevali referenduma in nevarnosti, ki jo predstavlja za ustanjejanje nasprotij, ko bi prišlo do obnove spora s cerkvijo in do nevarnosti za demokratični družbeni red. Ne gre za partijske račune, temveč za pogoje normalnega življenja. Dejstvo pa je, da obstajajo močne sile za razporok, ki bi ustvarile široko demokratsko fronto, v kolikor bi prišlo do referenduma in da bi se krščanska demokracija znašla v družbi fašistov. Zaradi tega je tudi v interesu demokratičnih katolič-

nov, da preprečijo referendum. Ob zaključku je predstavnik KPI za bil to hotela KD, ki teži k objemu z desno. Konservativne sile žele povratek centrizma na ta način, da bi ponižali PSI in da bi zaostriili socialna nasprotja. V drugem delu pa je Tortorella govoril o gospodarskem položaju in ugotovil, da je naravnost smešno, ko se trdi, da je do zastaja proizvodnje prišlo zaradi zahtev po reformah.

Kot smo že uvodoma ugotovili, so se posvetovanja pričela ob 9.30 v Kvirinalu, ko je predsednik republike Leone najprej sprejel bivša predsednika republike. Prvi je bil na vrsti Gronchi, ki je dejal novinarjem, da ni naveden, kaj več povedati o razgovoru z načelnikom države. Dodal pa je, da tudi njemu položaj ni jasn in da ne ve, kako bi kaj svetoval, ko mu ni znan potek dogodkov. Saragat pa ni hotel ničesar dejati in se je samo omejil na voščilo novinarjem, da bodo lahko dobro delali.

Nato je bila vrsta na predsedniku poslanske zbornice Pertiniju, ki se je omejil na izjavo, da je imel s predsednikom republike zelo prijeten razgovor. Končno je Leone dopolnje sprejel še predsednika senata Fanfanija, ki je dal daljšo izjavo:

«Vlada se je odpovedala parlamentarni razpravi, ki bi bila koristna v sedanjem političnem razdobju in kar sedaj obvezuje parlamentarne skupine, da naredijo vse napore, da zberejo koristne podatke za rešitev nujnih vprašanj in za ustanovitve vlade, ki bo sprejela nujne ukrepe in reforme, tako da se koristno konča sedanje zakonodajno razdobje.»

Popoldne je sprejel predsednik republike najprej senatorja Terracina, ki je ugotovil, da bi bilo krizo zelo lahko rešiti, če se krščanska demokracija ne bi postavila na stališče ekskluzivnosti ter da izražajo željo, da se bo sedaj tak politiki odpovedala. V tej zvezi je omenil predvsem referendum, ki ne bi koristil nikomur, kot samo tistim osebam, ki so vedno izkoriščale stave težave Italije. Če se od strani to umetno prepreko, potem ne bi bilo težko sestaviti operativni program dela za eno leto.

Senator Merzagora je izrazil za skrbnost, dejal je da gre za gospodarska vprašanja, za zaposlitev, proizvodnjo in za brezposelnost, ki jih je mogoče rešiti z čim večjo enotnostjo parlamenta ter s sodelovanjem strokovnjakov. Ko je položaj resen, formule ne veljajo močno. Zadevna pa je predsednik sprejel bivšega predsednika senata Zollija Lanzinija.

Nixon ne gre na Poljsko

WASHINGTON, 17. — Glasnik Be- le hise Ronald Ziegler je danes uradno demantiral časopisne vesti, po katerih naj bi predsednik Nixon v kratkem obiskal Poljsko. Po teh vestih naj bi ameriški predsednik odšel v Varšavo po napovedanem obisku v Moskvi maja letos. Ziegler je dejal, da ni bil program potovanja še izdelan, da pa za sedaj ni v načrtu obisk na Poljskem.

Proces proti Marjanu Šturmu 27. t. m. v Leobnu

CELOVCE, 17. — Po dolgem odlašanju avstrijskih sodnih oblasti bo vendarle prišlo do procesa proti Marjanu Šturmu. Obravnava se bo začela 27. t. m. v Leobnu na štaterskem, na okrajnem sodišču Erzherg-Johann-Strasse 3. Marjan Šturma bodo sodili na osnovi členov 468 in 312 avstrijskega kazenskega zakonika. Po obtožnici je prvega od dveh členov prekršil, ko je dodal nemškemu krajevemu na-

pisu Hermagor še slovensko ime Šmohor (Šmohor v Ziljski dolini), s čimer naj bi »zlonamerno oškodoval javno lastnino«.

Na osnovi člena 312 pa go dolžijo, da je žalil predstavnika javnih oblasti, ker je na 2. Koroških kulturnih dnevih konec decembra leta 1970 opozoril občinstvo, da je navzoč tudi državni policaj, ki ga je zaradi napisne akcije zasliševal z metodami, ki so jih uporabljali v tretjem Reichu.

Bakarić v Italiji

BEOGRAD, 17. — Član izvršnega biroja predsedstva ZKJ in sveta federacije dr. Vladimir Bakarić in namestnik oddelka za mednarodne odnose in stike predsedstva ZKJ Zvonko Grahek sta danes odpotovala v Rim na razgovore z zastopniki političnih strank Italije, s katerimi ZKJ vzdržuje stike in odnose.

ČEDALJE VEČJA NAPETOST NA MEDICINSKI FAKULTETI

Spopadi v Madridu med študenti in policijo: najmanj 50 ranjenih

Več kot sto študentov so aretirali - Mnogi izključitve z univerze

MADRID, 17. — Madridska univerza je bila danes prizorišče silovitih spopadov med študenti in policijo. Najmanj petdeset oseb je bilo ranjenih, več kot sto študentov pa so aretirali.

Nemir na univerzi se je začel še pred dnevi zaradi delne reforme medicinske fakultete, po kateri bodo študentje lahko diplomirali šele po enoletni praksi v španskih bolnišnicah. Študentje so ostro protestirali proti ukrepu, ker sedanje stanje v bolnišnicah ne dovoljuje vsem študentom, da bi prakticirali za predvideni rok. Kakih štiri tiso študentov je zato pretekli teden priredilo protestno demonstracijo, ki jo je policija s silo zatrla, medtem ko so univerzitetne oblasti izključile iz univerze vse, ki so se demonstracije udeležili. To je seveda rodilo nove proteste, nakar je bila medicinska fakulteta zaprta.

Današnji neredi so se začeli v prvih jutranjih urah, ko so se študentje zbrali pred zaprto univerzo. Nemudoma je nastopila policija, ki je napadla študente, ti pa so odgovorili z metanjem kamenja in praznih steklenic. Študentska množica je tudi prekinila avtomobilski promet po ulicah okrog univerze ter poskusila prirediti povorko do ministrstva za šolstvo, vendar je policija demonstrante razglašala.

Študentski protest se je razširil še na ostale fakultete, kjer so študentje oklicali stavko in znamenje solidarnosti s kolegi. Podobno so storili tudi študentje tako imenovane »avtonomne univerze« na severni periferiji Madrida, ki so jo odprli lani, ter študentje visoke tehnične šole.

Alarmno stanje za sajgonsko vojsko

SAJGON, 17. — Sajgonske oblasti so odredile stanje pripravljenosti za vse čete 2. vojaške regije, ki zajema dvanaest pokrajn osrednjega dela Južnega Vietnam. Ukren bo stopil v veljavo 20. januarja in bo trajal vse do 15. februarja. V tem času naj bi osovobodilne sile sprožile novo splošno

Val mraza in snežne nevihte v Italiji in Jugoslaviji

MILAN, 17. — Val mraza in snežne nevihte so danes zajele vso severno Italijo. V Turinu, Milanu, Bologni in drugih mestih je zapadlo mnogo snega. Povsod se je promet s težavo razvijal. Tudi na avtocestah niso mogli sprosti očiščene ledene skorje, ki se je ustvarjala. Zato je bila vožnja precej omejena. Prav tako so z nekoliksto težavo vozili vlaki, zlasti so se zamudile kobilice na postajah, kjer so zmrzovale kretnice. Sneg je danes pobelil tudi Genovo in nekatere druge kraje ligurske riviere. Mraz in snežne nevihte so zajele tudi Veneto, kjer je letos prvič zapadel sneg v Benetkah. Tudi na avtocestah Benetke-Trst se je promet odvil s težavo.

(Na sliki zasnežena državna cesta, ki pelje iz Trsta na Opčine v bližini tržaške univerze. Poročilo o vremenu v naši pokrajini berite v tržaški kroniki.)

Zmaga opozicije na delnih volitvah v Čilu

SANTIAGO, 17. — Kandidata opozicije sta prevladala nad levičarskimi tekmeci na delnih volitvah v Čilu. Predstavnik desničarske nacionalne stranke Sergio Diez se je uveljavil na volitvah v pokrajini Linares, kjer je prejel 58,1 odstotka glasov, medtem ko je Marie Eliana Mery, neodvisna kandidatka, ki so jo podpirale stranke vladne koalicije, dobila 40,9 odst. V pokrajini O'Higgins in Colchagua pa je demokristjan Rafael Moreno prevladal nad socialističnim kandidatom Hectorjem Olivaresom.

RAHMANOVE IZJAVE BRITANSKI TELEVIZIJI

Pakistanci pobili 3 milijone ljudi v Svobodni Bengaliji

Indijski notranji minister za sodelovanje med Indijo, Svobodno Bengalijo in Pakistanom

LONDON, 17. — Britanska neodvisna televizijska mreža je sinoči oddajala intervju s predsednikom vlade Svobodne Bengalije Mujibur Rahmanom, ki je izjavil, da bi morali bivšega pakistanskega predsednika generala Jahja Kana soditi zaradi zločinov, ki so jih napravili pakistanske čete v Vzhodni Bengaliji. Rahman je poudaril, da je Jahja Kan napaden kriminalno in da bi mu morali v Pakistanu kot takemu tudi soditi. V intervjuju je predsednik vlade Svobodne Bengalije poudaril, da so Pakistanci v njegovi državi umorili najmanj 3 milijone ljudi in uničili 25 odst. stanovanih hiš v deželi.

Rahman je povedal, da ga je hotel Jahja Kan umoriti, preden je izročil oblast v roke sedanjemu predsedniku Buta. Dejal je, da mu je predsednik Buta, preden ga je osvobodil iz zaporov, dejal, da mu je Jahja Kan rekel: »Napravi sem veliko napako, da nisem umoril Mujiburja Rahmana...« Dovolil mi, da ga ubijem sedaj, preden ti izročim oblast. Toda Buta, je naglasil Rahman, je to zahteval zavrniti.

Kot poročajo iz Dake, je predsednik vlade Rahman izdal odlok, s katerim poziva vse Bengalce, naj v 10 dneh izročijo orožje. Oblasti so izračunale, da ima prebivalstvo še okrog 200.000 pušk in drugega strelskega orožja, večina katerega je v rokah članov osvobodilnega gibanja. Predsednik vlade je povedal, da bodo ustavili novo policijsko silo, v katero bodo vključili velik

DANES na športni strani

Dve točki za Triestino
Tržaški četrtoligaš se je tokrat izkazal in je osvojil ote točki, čeprav z igro, ki ni povsem zadovoljiva.

Francozi uspešni na Hahnenkammu
V Kitzbühlu so največ uspeha, klub dvema Schranzovima zmagama, pobrali Francozi.

Amaterski nogomet
Med našimi ekipami, ki nastopajo v amaterskih ligah je lep uspeh zabeležila Primorje: postalo je zimski prvak 3. lige.

V odbojcarskih ligah dve točki za Brezance
Tudi preteklo kolo je bilo za naše odbojcarske ekipe precej neuspešno, je ženska šesterka Breza je v derbiu premagala Bor.

V košarkarski Boru za las spodletelo presenečenje
V košarkarski D ligi bi Bor skoraj pripravil presenečenje, če bi ga ne oškodovala sodnika.

Dvojni uspeh Krasa
Krasova dekleta so v ženski namiznoteniški ligi odpravila oba tržaška tekmeča.

Mladinski igre v smučanju
Na občinskih mladinskih igrah v smučanju so v nedeljo uspešno nastopili tudi slovenski tekmovalci z Goriške in s Tržaškega.

VAŽNE POLITIČNE SPREMEMBE V EGIPTU

Sestavljena nova vlada

Egipt obsoja sporazum med ZDA in Izraelom o proizvodnji ameriškega orožja v izraelskih tovarnah

KAIRO, 17. — Predsednik republike El Sadat je danes objavil odlok o sestavi nove egiptovske vlade pod predstvom Aziza Sidkija. Predsednik vlade je objavil nocoj imena novih ministrov. Nova vlada šteje 51 članov. Od teh je 5 podpredsednikov vlade in 26 ministrov. 17 ministrov je prvič v vladi. Bivši predsednik vlade Farzi je bil imenovan za podpredsednika republike in pomočnika predsednika za zunanje zadeve. Bivši zunanji minister Riad pa bo ostal svetnik predsednika republike El Sadata za zunanjo politiko.

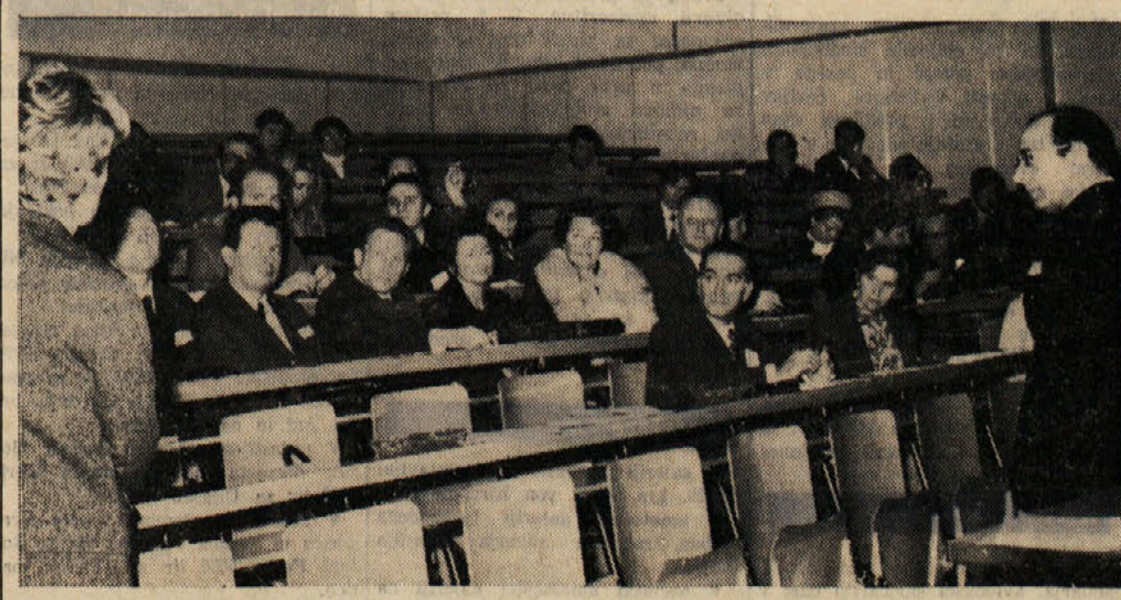
Novi predsednik vlade Sidki ima 61 let. Doslej je bil minister za industrijo in ga imajo za glavnega pobudnika industrijskega razvoja Egipta. Za zunanje ministrstvo je bil imenovan bivši dolgoletni veleposlanik v Moskvi Murat Ghalab.

Jutri dopoldne bo nova vlada prisegla pred predsednikom republike El Sadatom. Takoj nato bo El Sadat predsedoval prvi seji vlade.

Nova egiptovska vlada je danes objavila sporočilo, v katerem obsoja nedavni sporazum med ZDA in Izraelom o proizvodnji ameriškega orožja v izraelskih tovarnah. Egiptovska vlada meni, da je ta sporazum člen verjetno naraščanja ameriške vojaške dejavnosti na Bliznjem vzhodu, ki je hudo prizadela arabsko-ameriške odnose. Poleg tega pa, meni egiptovska vlada, je Washington s tem sporazumom pokazal, da želi odkrito voditi protiarabsko politiko.

Sporočilo egiptovske vlade pravi, da podrobnosti o tem sporazumu niso znane; da ZDA se ne omejujejo več samo na dobavo Izraelu »phantomov« in drugih učevalnih sredstev, temveč so vključile Izrael v ameriški proizvodni stroj orožja. Po mnenju

sebo o konferenci o evropskem sodelovanju in varnosti. V razgovorih o dvostranskih odnosih je bila izražena obojestranska želja po napredku odnosov med obema državama. Razgovorov sta se s švedske strani udeležila ravnatelj političnega ravnateljstva švedskega zunanega ministrstva W. Wachtmeister in švedski veleposlanik v Beogradu Sinmark. Wachtmeister sta danes sprejela tudi zvezni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac in podpredsednik zveznega izvršnega sveta dr. Anton Vratuša.

V predavalnici zdravniške šole v Ul. A. Valerio 32 se je večer začelo tridnevno srečanje blokemikov tržaške, ljubljanske, zagrebške in reške univerze. Udeležence je pozdravil prof. dr. Bernard s tržaške univerze. Poročilo na tržaški strani

Posvetovanje v Beogradu med Švedsko in Jugoslavijo

BEOGRAD, 17. — Predstavniki zveznega tajništva za zunanje zadeve Jugoslavije in švedskega zunanjega ministrstva so danes v zveznem tajništvu v Beogradu v okviru rednih posvetovanj izmenjali mišljenja o mednarodnih vprašanjih, posebno o položaju v Evropi in dvostranskih odnosih. Pri tem se je pokazala enakost pogledov o osnovnih evropskih vprašanjih, po-

NENADNO POSLABŠANJE VREMENA

Trst in okolica prekrita s snegom in ledeno skorjo

V mestu od 2 do 4, na Pesku pa od 8 do 12 stopinj pod ničlo - Težave v prometu zaradi poledice - Prevrnjene avtostierne Na desetine lažjih trčenj, posegov gasilcev in nad sto posegov RK

Se vedno velja ljudski izrek, da volk ni snež zime, čeprav smo si mislili, da je letos zima pozabila na nas. Temperatura je polagoma padala in disalo je po snegu, ki je včeraj na vse zgodaj pobelil mesto in pokrajino, Kras in Istro. Zaradi samega snega ne bi bilo hudo, saj ga imajo drugod mnogo več, toda oglasila se je burja in je pokazala strupene kremplje tista viraža poledica. Burja in poledica — pa že veš kako je prijetno v Trstu. Nič čudnega torej, če je bilo hujše v mestu kot na Krasu, čeprav je bilo na Krasu bolj mraz. V Trstu je bila najnižja temperatura od 2 do 4 stopinj.

Trstu zadostuje malo poledice in burje, pa nastanejo velike težave v prometu, ker imamo dosti klanecv in nismo nikdar pripravljeni na prihod zime. Zato drsijo avtomobili in avtobusi križem kračem po ulicah, po pločniku, ki jih lastniki hiš ne čistijo, pa je večkrat bolj nevarno kot po cestah.

Snežilo je zelo malo in je zapadlo le kakšen centimeter snega, potem je samo nekaj minut deževalo in drobna plast snega se je spremenila v tenko ledeno plast, ki je prekrila ulice, trge in pločnike. Potem je zapahala burja. Zda tu, zda tam niso več vozili trolejbusi, nastala je zmešnjava na klanjih in na ovinkih, običajno se delo na 26 ladjah v pristanišču, gasilce, RD in agente prometne policije so klicali na vse kraje, da bi prišli na pomoč, v nekaterih krajih je pretrgalo zice električnega omrežja, podirilo je oddajni stolp tržaške radijske postaje, itd. Redki pešci so si upali na cesto, v trgovinah je bilo največje povpraševanje po kučnah in volnenih oblacih, tudi kruha in vina ter verig za avtomobile so prodali včeraj več kot običajno.

Na Krasu je zapadlo malo snega, ponekod je pihala burja in odnašala sneg s cest, tako da na splošno ni bilo poledice. Huda poledica je bila med Bazovico in Peskom ter pri Fernetičih. Na Pesku je bila temperatura od 8 do 12 stopinj pod ničlo, pri Fernetičih od 5 do 9 stopinj pod ničlo. Prometa čez mejne bloke je bilo malo. V Vipavski dolini je bilo hudo ker je močno pihala burja (nad 90 km na uro). Avtomobilistom, ki gredo v Jugoslavijo priporočamo previdno vožnjo z verigami.

Na trški avtocesti je bilo najbolj nevarno pri Padričah in na Kolonkovcu, poledica je bila tudi na cesti med Devinom in Stivanom, pri Orehu in na cesti v Makovje in Prebrenje. Avtobusi s poledicijo so vozili z malenkostnimi zamudami, večje težave pa so bile v prometu po mestu. Napovedujemo, da bo slabo vreme trajalo tudi danes.

Zaradi snega in burje prej trst poledice kasneje je bil včeraj vsi pripadniki raznih varnostnih služb stalno na nogah. Ne osebje Rdečega križa ne gasilci in niti agenti javne varnosti in karabinjerji se niso mogli oddahati. Ves čas je na njihovih sedeh brnel telefon: ljudje so iskali pomoč, oni uvrščeno, druga pa ne, a kljub temu so marsikomu ugodili.

Čeprav so bile skoraj vse ulice in pločniki v mestu ter ceste na poledicah pravzaprav ledeno plošče, niso zabeležili hujših nesreč. Niso brez ranjenjv in s precejšnjo materialno škodo pa se je bilo precej. Agenti cestne policije in karabinjerji so vedno posegli, kjer koli je bila njihova prisotnost potrebna.

Promet, posebno po trški avtocesti, je bil izredno otežčen. Od odcepa pri Ul. Flavija pa tja do Katinare in še dalje je bila Ul. Brigata Casale polna avtostier in tovornjakov, ki jih je zaneslo na ledu ali so se celo prevrnili. Tako gasilci, ker nimajo primernega žerjavnja, niso mogli poseči v bližini plesne dvorane "Paradiso", kjer se je ena avtostierna prevrnila, druga pa se je nedaleč od kraja nesreče, postavila vprek ceste. Pri Montebelu pa je zaneslo tovornjak z dirkalniki konji. Gasilci so se dolgo v noč trudili s pomočjo karabinjerjev, da bi spravili tovornjak, ki je z enim kolesom zasel v jarek, na cesto in so celo imeli v načrtu, da bi konje odpeljali v bližnje konjišnice konjskega dirkališča.

Gasilec se je zjutraj, kljub pomankljivi mehanizaciji, posrečilo na avtocesti v višini Secljana, spraviti na cesto dve avtostierne, ki sta lahko dajevali pot.

Največ dela je imelo seveda osebje Rdečega križa. Nad stokrat so morali šoferji, zdravniki in bolničarji po poledenelih ulicah in včeraj so ostali na cesti. Na pomoč so jim prišli gasilci, največkrat pa so si sami pomagali.

Primerov karambolov zaradi ledu je bilo precej, vendar na srečo brez hujših posledic. Največ materialne škode je bilo v Ul. Navali, kjer je fiat 500 zdrsil na poledeneli ulici, zaradi česar je trčil v prednjem voglu avto ter jih je zaneslo v druga parkirana vozila. Karabinjerji drugega posega so ugotovili škodo na 7 vozilih, avtomobilist pa so se rešili brez poškodb. V bolnišnici so imeli prav tako polne kote dela. V glavnem je šlo za padce na poledenelih pločnikih brez hujših posledic, nekateri pa so vseno morali sprejeti v bolnišnico.

Ze navsezgodaj zjutraj je Giuseppe

Mestni stražniki so včeraj ves dan pomagali šoferjem iz težav in zagat

Stocovaz iz Ul. Sinigaglia med vožnjo po cesti Opčine - Trst zasel na ovinku nedaleč od kamnoloma Facanoni s ceste in zletel v 30 m globoko grapo. Stocovaz si je sam pomagal iz razbitega avta in prišel na cesto, kjer je ustavljal avtobus redne proge, s katerim so ga odpeljali v središče mesta. Od tu se je z rešilnim avtom podal v bolnišnico, kjer so ga s prognozo okrevanja v 10 dneh pridržali na sprejemnem oddelku.

Pri barkovlanskem pokopališču pa je izgubil oblast nad volanom 22-letni Bruno Fragiocomo iz Secljana. Na ledu ga je zaneslo do drevesa, v katerega je silovito trčil. Fragiocomo in njegov 65-letni oče Domenico iz Naselja S. Marca sta morala v bolnišnico, kjer so prvega po prvi pomoči odpeljali, očeta pa pridržali s prognozo okrevanja v 30 dneh na ortopedskem oddelku.

Rešilec Rdečega križa je moral včeraj kar dvakrat k Orehu. Prvič sredi popoldneva, ko sta čelno trčila naru in fiat 1500, kjer se je laže poskodoval 44-letni Sergio Fattovich iz Ul. delle Linfe, drugi pa pozno zvečer. Tokrat se rešili avto skoraj polnoročno uro in ni mogel premakniti. Bolničarjem Rdečega križa so prišli na pomoč agenti bližnjega komisarjata in celo načelnik letedečega oddelka kvesture dr. Petrosino. Medtem pa so ranjenca, Carla Ciachija, prenesli v bližnjo hišo. Ciachiju se je pripetila kaj nenavadna nesreča: stopil je iz svojega avta, ki je na ledu zdrsel in ga podrl na tla. Na srečo ni hudega, le zlom prsta, zaradi katerega so ga vseno sprejeli na ortopedskem oddelku.

In še dve nesreči na ledu, vedno seveda, zaradi poledice. Prva se je pripetila v Arzenalu Liberu Jurisichu iz Ul. Colleoni, ki je zdrsil med hojo, druga pa Romanu Tattarelli iz Ul. Concordia. Slednji je stavil verige na kolesa tovornjaka, ki je dvigalo popustilo, zaradi česar se je Tattarella ranil po dlani leve roke.

Ferruccia Fabjana ni več

Ni še ovenelo cvetje na venci, pokopanih našemu nepoznanemu delovnemu tovarišu Ninu Gregoriju, ko je smrt v drugo posega v naše vrste in nam ugrabila Ferruccia Fabjana. Komaj dobro leto je bil z nami kot nameščenec-kurir uredništva, pa se nam je zdelo, da je že od nekdaj, tako hitro se je vključil v kolektiv in postal njegov pošten član. Svoje delo je opravil vestno in skrbno, bil je natančen kot ura in tudi v najbolj neugodnih vremenskih pogojih je po njegovi zaslugi pošta prihajala na naše uredniške mize vedno pravočasno. Ko smo dobili nov ključarski stroj, je bil prvi, ki se mu je priučil in posvetil se mu je s pravim otroškim veseljem. Bil je ustrežljiv in tudi če se je delo včasih nakopilo preko mere, ni bil nikoli nejevoljen.

28. prejšnji mesec je končal svoj službo popoldne. Kot običajno se je vrnil domov k ženi in otrokom. Navadno je v večernih urah ostajal doma, tistega usodnega dne pa je bil s prijateljem. Ko sta se pozno zvečer z motorjem vracala po Reški cesti proti domu, se mu je pripetila prometna nesreča. Huda ranjena so Ferruccia in njegovega prijatelja odpeljali v bolnišnico. Ferrucciovo stanje je bilo resno in zdravniki so si pridržali prognozo. Vsi njihovi napori, da bi mu rešili

V OKVIRU TRŽAŠKO-JUGOSLOVANSKIH STIKOV

Srečanje biokemikov tržaške in treh jugoslovanskih univerz

V uvodnih besedah je prof. De Bernard poudaril pomen takih znanstvenih stikov in vlogo Trsta - Predlog za mednarodni znanstveni klub

Stiki znanstvenega in kulturnega značaja med našo državo in jugoslovanskimi središči so vedno bolj pogosti, tako da so se pripravili predlog, da bi se ustanovil mednarodni znanstveni klub, v okviru katerega naj bi se ti stiki redno razvijali.

V okviru tega pobud se je včeraj začelo srečanje biokemikov tržaške univerze s kolegi ljubljanske, zagrebške in reške univerze, ki ga je priredil biokemijski inštitut medicinske fakultete. Zjutraj in popoldne se je vrstilo na govorniški odru 13 znanstvenikov z obeh strani meje. Prisotni so bili: poleg govornikov, tudi vsi biokemijski tržaške univerze in nekaj študentov, ki sledijo temu tečaju.

Najprej je spregovoril ravnatelj medicinske fakultete prof. De Bernard, ki je med drugim poudaril pomen tovrstnih stikov pri seznanjanju enih in drugih znanstvenih delavcev. Primerno bi bilo — je dejal prof. De Bernard — da bi bilo to srečanje prvo v dolgi vrsti, kajti vsi čutijo potrebo po mednarodnem sočenju na znanstvenem področju. Ta naloga pritiče v veliki meri tudi tržaški univerzi, če zaradi njene geografske lege na stičišču dveh držav.

Po teh uvodnih besedah so se začela predavanja, ki so si sledila od 10. ure do poznega popoldneva. Zjutraj so predavali profesorji Keglevič

iz Zagreba (biokemijske študije na zagrebškem inštitutu Rudjer Bosković), Reiner iz Zagreba (biokemijske študije na zagrebškem inštitutu za zdravstvena raziskovanja), Turk iz Ljubljane (medicinski encimi) ter Mildner iz Zagreba (izolacija in lastnosti encimov). Popoldne pa so predavali profesorji Pende iz Zagreba (biokemijske študije na zagrebškem inštitutu imunologije), Erjavac iz Ljubljane (prenavljanje izvenmasto-kulturnih histaminov), Likar iz Ljubljane (delovanje nekaterih protivirusnih snovi), Voveli iz Ljubljane (imunologija), Svetina prav tako iz Ljubljane (molekularni mehanizmi urejanja), Romeo iz Trsta (encimatski mehanizmi pri stimuliranju prenavljanja levkocitov med njihovim delovanjem), Pavlič in Kamarič iz Ljubljane (način delovanja koloniesterazov) ter Brzin iz Ljubljane (celična kemija koloniesterazov).

Danes se bo srečanje tržaških in jugoslovanskih biokemikov nadaljevalo. Zjutraj je na programu šest predavanj in popoldne prav toliko. Srečanje se bo zaključilo zvečer, po zaključni debati. Zvečer bodo priredili biokemijski tržaške univerze večerjo, na katero so povabili vse jugoslovanske znanstvenike, ki sodelujejo na srečanju.

Naj pripomnimo še, da bo verjetno kmalu prišlo do drugega tovrstnega srečanja, ki bo v Jugoslaviji.

3-urna stavka osebja tržaške RAI

Osebj tržaškega sedišča RAI bo danes stavkalo od 9. do 12. ure iz protesta proti upravi, ki se vedno diskriminira zaposlene. V prejšnjih dneh je na primer zvišala plačo in odkodnino samo eni skupini uradnikov. To ni prvi vzrok, ki ima namen ustvariti razkol med zaposlenimi in je v nasprotju s smernicami pogajanj, po katerih bi morali biti povsili enaki za vse.

Stavka se ujema z začetkom pogajanj za novo delovno pogodbo in je pomembna prav zaradi tega, ker je pogodbenca osnova jasno usmerjena proti korporativizmu in proti kapitalističnemu razdeljevanju dela. Stavka ima vse državni obseg in zajema vse osebe RAI.

Štiriurna stavka uslužbencev ACEGAT

V pričakovanju ukrepov krajevnih oblasti, ki so obljubile sindikalnim predstavnikom pomoč in posege v zvezi z odpusti v tovarni čevljev "Lucky Shoes" in v predmestni "San Giustov" ter z grožnjo odpustov v steklarni "Vetrobela", se nadaljuje stavka in protestne akcije drugih kategorij.

Predvidena se, da bodo še v tem tednu ponovno stavkali petrolski delavci. Stavkali so že pretekli četrtek, petek in soboto. Sindikalna predsedstva se bodo v prihodnjih dneh sestala v Rimu in razpravljala o preostalih možnostih.

Štiri ure so včeraj stavkali uslužbeni občinske ustanove ACEGAT, ki bodo s stavko nadaljevali še danes.

Izleti

ŠD «Polet» priredi v nedeljo, 23. januarja, avtobusni smučarski izlet v Trbiž in Sv. Anton. Odhod z Opčin (pekarna čok) ob 7. uri. Cena 1400. Vpisovanje do četrta.

V ZVEZI S FAŠISTIČNIMI NAPISI IN IZGREDI

Oster protest delavske skupščine Grandi Motori

Delavci zahtevajo od krajevnih oblasti in predstavnikov vlade takojšnje ukrepe in obsodbo provokatorjev

Delavska skupščina tovarne Grandi Motori, ki se je sestala ob koncu prejšnjega tedna, je izdala pretesno poročilo v zvezi s fašističnimi izgredi v našem mestu in ga poslala tržaškemu prefektu, kvesturu, županu in seveda raznim listom in radiu.

«Nedopustno je», se glasi poročilo, «da protidemokratske organizirane skupine lahko v mestu počenja kar se jim zljubi t. j. prava huliganstva. Pred solami prepejo dijake, po mestnih ulicah napadajo občane, ropajo in krajejo. V Trstu skoraj ni več zidu, ki bi ne bil pomazan z neofašističnimi znaki in napisi, poleg tega pa si te organizacije dovoljujejo se reklamirati po časopisju in v letaki. Sprašujemo se, če so oblasti in varnostni organi ukrenili kaj v tej zvezi.»

«Že oktobra, ko je naše mesto obiskal nezahvalen gost Almirante, so delavci, občani, politične sile, sindikati in antifašistične organizacije protestirali in zahtevali, naj oblasti preprečijo fašistično manifestacijo. To se ni zgodilo. Še več, antifašisti so naleteli pred seboj celo vojsko in policijo. Naša delavska skupščina protestira zaradi vsega tega.»

«Delavci iz tovarne Grandi Motori zahtevajo, naj krajevnne oblasti in predstavniki vlade nemudoma posežejo in prekinjejo izgrede ter provo-

kacije. Zahtevamo, naj se obsodijo vsi tisti, ki so v nočnih pohodih mazali zidove ali napadali občane, kajti samo na ta način bo odpravljena nevarnost, da bi spet nastale in delovne fašistične organizacije, proti katerim so se mnogi borili in mnogi tudi žrtvovali življenje. Če oblasti ne bodo izdale primernih ukrepov, bo delavstvo samo poseglo. Na provokacije bomo odgovorili s pravimi sredstvi in na učinkovit način, tako da bosta v našem mestu zavarovana demokracija in mir. Naša delavska skupščina daje poleg tega pobudo, da bi se čim prej sestale vse delavske skupščine iz tržaških tovarn, da bi razpravljale o vseh iniciativah, ki jih terjajo trenutni položaji.»

Prosneto društvo «Kraški dom» Repentabor

priredi v četrtek, 20. januarja ob 20. uri v prostorih občinske kopalnice v Repnu predvajanje 4., 5., 6., 7. in 8. prizora

BRATOVŠČINE SINJEGA GALEBA

Film je zelo primeren za mladino. Vabljeni!

Danes, 18. januarja ob 20.30 bo govoril v Slovenskem klubu ginekolog dr. Renato Pušner iz Sempetra (N.G.) o vprašanju KAJ MISLIJO MLADI IN KAJ STAREJSI O SPOLNI VZGOJI

Na zanimivo predavanje za mlado in starejšo generacijo vljudo vabljeni.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO V TRSTU

vabi na predavanje:

«JUGOSLOVANSKA ODPRAVA NA HINDUKUŠ»

Predaval bo Sandi Blažina s prikazovanjem barvnih diapozitivov.

Začetek ob 20.30, v Gregorčičevi dvorani, Ulica Geppa 9, v petek, dne 21. januarja t. l.

Gledališča

KULTURNI DOM

Danes, 18. t. m. je predstava «Trnuljčice» odpovedana zaradi boleznij v ansamblu.

V sredo, 19. t. m. ob 21. uri Tennessee Williams «Tramvaj poželenje» premiera-abonma red A; ponovitve v četrtek, 20. t. m. ob 20.30 abonma red E - mladinski v četrtek; v petek, 21. t. m. ob 20.30 abonma red B - I. sobota po premieri.

V soboto, 22. t. m. ob 21. uri koncert Tržaškega baročnega ansambla, ki ga priredi Glasbena matica — peti abonmajski koncert.

V nedeljo, 23. t. m. ob 16. uri Tennessee Williams «Tramvaj poželenje» abonma red C - nedeljski popoldanski. V nedeljo, 23. t. m. ob 20.30 Jones LeROI «Creva», Mali oder.

V ponedeljek, 24. t. m. ob 20.30 Tennessee Williams «Tramvaj poželenje» abonma red D — mladinski v sredo. VERDI

Danes ob 20.30 za red A v parterju in ložah ter za red C na galerijah in balkonih prva predstava Menotti-jeve opere «Najpomembnejši človek». Dirigir Christopher Keene, protagonist je ameriški baritonist Alla Evans.

Pri blagajni gledališča se nadaljuje prodaja vstopnic.

ROSETTI

Danes ob 21. uri ponovitve Grunov-ve drame «Dogodek v mestu Goben». S to predstavo se začnejo zadnji tedni ponovitve, ki se bo zaključil s predstavo 23. t. m.

Včeraj - danes

Danes, torek, 18. januarja VERA

Sonce vzide ob 7.41 in zatone ob 16.50. — Dolžina dneva 6.09. — Luna vzide ob 8.45 in zatone ob 19.25.

Jutri, sredo, 19. januarja MARIJ

Vreme včeraj: najvišja temperatura —1,7, najnižja —1,6, ob 19. uri —2,7 stopinje, zračni tlak 1004,6 stavoviten, veter 5 km, sunki burje 65 km, vlaga 65-odstotna, snega je zapadlo 1,2 mm, nebo pobačeno, morje je razburkano, temperatura morja 7,8 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 16. in 17. januarja se je v Trstu rodilo 11 otrok, umrlo pa je 20 oseb.

Umrli so: 21-letni Fulvio Degrassi, 69-letna Albina Franzot vd. Narobe, 60-letni Bruno Mattioni, 70-letni Giuseppe Celegnina, 71-letni Odilo Chiaruttini, 69-letni Salvatore Munafò, 80-letna Ancilla Marchese vd. Bassetto, 80-letni Francesco Savini, 56-letna Teresa por. Grandic, 80-letni Gerardo Duerr, 65-letni Ottavio Zugna, 66-letni Giovanni Faidiga, 51-letni Redento Stuparich, 11-letni Salvatore Montisci, 95-letna Anna Ferluga, 78-letna Anna Ferluga vd. Leban, 89-letna Amabile Gregoris por. Zuccolin, 82-letna Flieger Anna, 86-letna Ida Scipione vd. Serafini, 44-letni Ferruccio Fabjan.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

All'Albarada, Ul. Istria 7, Al Galeno, Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5, Mizzan, Trg Venezia 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

A. Barbo, Trg Garibaldi 4, Di Greta, Ul. Bonomea 93, Godina All'IGEA, Ul. Gimastica 6, S. Luigi, Ul. Felluga 46 (Sv. Alojzij).

Darovi in prispevki

V počastitev spomina Nina Gregorica darujeta Neva in Jožko Lukeš 2000 lir za PD «Ivan Cankar».

V počastitev spomina Nina Gregorica daruje Sava Kosovel 1000 lir za šolo spomenik NOB v Cerknem.

V spomin Nina Gregorica poklanja Odo Kalan 5000 lir za šolo «Bor».

V počastitev spomina tovariša Nibna Gregorica darujeta družina Ličen 1000 lir za PD «Ivan Cankar».

V počastitev spomina Nina Gregorica darujeta Marijan Dolgan 2000 lir, Stanislav Oblak 3000 lir za spomenik padlim v NOB v Šklednju, pri Sv. Ani in na Kolonkovcu.

V počastitev spomina Stojana Možine darujeta Silva in Angel Škerk 5000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina Nineta Gregorica in Feruča Fabjana daruje Rafael Perko 5000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina Nina Gregorica daruje Dušan Furlan 2000 lir za šolo spomenik NOB v Cerknem.

Razstave

V galeriji Terzeste bo razstavljal ob 28. t. m. Fritz von Kirchmayr.

V umetniški galeriji Torbanded osebna razstava slikarja Klavdija Palčića.

V občinski umetniški galeriji na Trgu Unika razstavlja ob 28. t. m. tržaški slovenski umetnik prof. Av. Vpisovanje do četrta.

Slovensko gledališče v Trstu

Kulturni dom

Jutri, 19. t. m. ob 21. uri PREMIERA (Abonma red A) Tennessee Williams

TRAMVAJ POŽELENJE

Drama v enajstih prizorih

Prevod: Herbert Grtin

Scena: Sveta Jovanović

Kostumi: Ana Dolencova

Glasba: Aleksander Vodopivec

Režija: ANDREJ HIENG

Blanche — Mira Sardočeva

Eunice — Mira Lampetova

Steve — Livij Bogatec

Pablo — Silvij Kobal

Zdravnik — Adrian Rustja

Bolničarka — Zlata Rodoškova

Mlad inkasant — Branko Vatovec

Mehikanka — Leli Nakrstova

Cenjene obiskovalce izredno opozarjamo, da bo premiera to pot izjemoma v sredo. Predvidena je bila prejšnji petek, zaradi boleznij v ansamblu in vezanosti drugih terminov v Kulturnem domu, pa smo jo morali prenesti na ta dan. S tem so v razporeditvi predstav in abonmajev nastale določene spremembe, nam prav tako ne ljube kakor vam, zato vas vljudo prosimo, da jih sprejmete z razumevanjem.

Razpored predstav pod rubriko «Gledališča».

GLASBENA MATICA — TRST

PETI ABONMAJSKI KONCERT

V soboto, 22. januarja 1972 ob 21. uri

v Kulturnem domu v Trstu

Ljudska prosveta

Prosneto društvo «Vesna»

vabi na ogled veseloigre Pera Bada v treh dejanjih «Klopčice»

jo izvajajo člani amaterskega Prosekt-Kontovela. Igra bo v nedeljo, 23. januarja ob 17.30 v Ljudskem domu v Križu.

Slovensko prosvetno društvo v Barokovlanskem domu, da je predvajanje «Naši kraji v sliki in besedi», ki je bilo napovedano za danes zvečer ob 20.30, preloženo zaradi vremenskih nepravil na prihodnji torek ob isti uri.

SOZALJE

Zveza vojnih invalidov NOV tržaškega ozemlja izrekla ob izhodu svojega člana Ferruccia Fabjana, ob boku sožalje družini in sorodnikom.

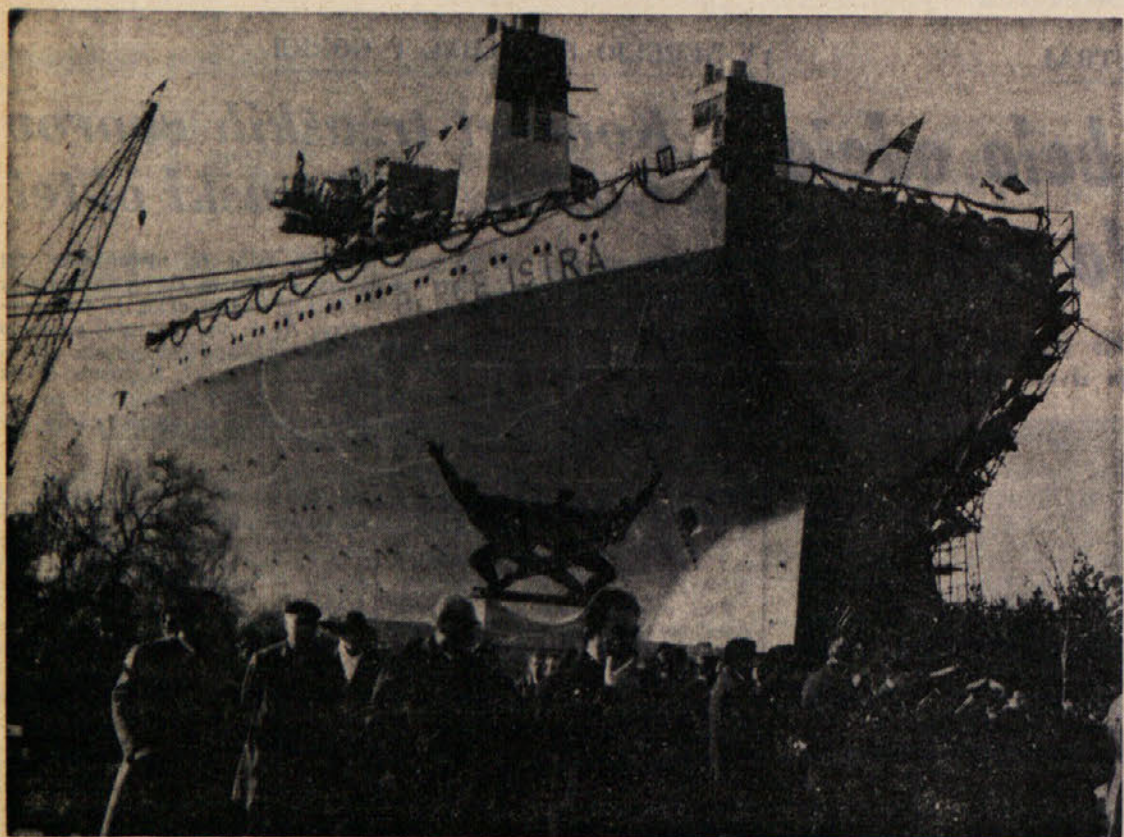
SOZALJE

Zveza vojnih invalidov NOV tržaškega ozemlja izrekla ob izhodu svojega člana Ferruccia Fabjana, ob boku sožalje družini in sorodnikom.

SOZALJE

Zveza vojnih invalidov NOV tržaškega ozemlja izrekla ob izhodu svojega člana Ferruccia Fabjana, ob boku sožalje družini in sorodnikom.

SOZALJE

Ladja velikanka «Berge Istra», ki so jo v soboto splovili v puljski ladjedelnici Ulijanik

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Rolf Eichenberg
razstavil pri Russu

Rolf Eichenberg, ki si je postavil dom v slikovitem kamnolomu pod vrhom Velne visoko nad morjem, nam je znan kot pobudnik in podpornik eksperimentalnih slikarskih tekmovanj na Konvenciji. Dokaz, da ljubi slikarstvo. Sicer pa je dovršil umetniški licej v Benetkah, pozneje pa ga je življenje usmerilo v bolj praktično delavnost. Da se pa ni odrekel umetnosti, dokazuje njegova razstava v galeriji Russo, ki je druga v tem razstavišču, pa očitno odstopa od nekdanjega realizma.

Predstavil se nam je s slikami stvarno impresionistične izvedbe, kjer razdrobljeno - preli-

valoče uporablja na papirnatih podlagah vodene in tempera barve, vosek in še kaj drugega, kar je njegova skrivnost. Tako doseže čudovito mehko ozračje, v katerem se kopljajo liki ljudi in pokrajine. Med slikami pokrival izstopata sliki, ki sta bili nagajeni na eksperimentalni tekmovanju pri Sv. Antonu in na Montebellu, ter vtisi s slikarjevih potovanj po Evropi ter do Vzhodnega Pakistana. V njih povezuje živo in pestro svežino barv s prefinjenostjo njih odtenkov, a obenem stopnjuje razkošnost vtisa do strastnih harmonij, ki jim rad žrtvuje trdnosti snovni videz, da tako prehaja skoroda v abstraktnost, kot n. pr. v sliki Atlantika, gledanega z višine pet tisoč metrov nad morjem, in še doslednejše v sliki z naslovom «Zvor življenja».

MILKO BAMBIČ

V SOBOTO ZVEČER

Dva puljska ansambla
gosta kriške «Vesne»

Obojestransko želja, da bi takšna srečanja postala tradicija

V soboto zvečer sta v kriškem ljudskem domu gostovala mešana zbor «Matko Brajša - Rašan» in harmonikarski ansambel «Istra» iz Pulje. Gostovanje je organizirala Slovenska prosvetna zveza, gostitelj pa je bilo kriško PD «Vesna». Morda se je komu zdelo čudno, da je bil tako kvaliteten nastop organiziran v Križu. Prireditelji so bili namreč prepričani, da bo ta zbor in ansambel priklical občinstvo tudi iz drugih krajev, zaradi česar je bilo popolnoma vseeno, kje zbor nastopa, vrhu tega je dvorana v Križu primerna za podobne nastope in ni razloga, da bi sleherni ansambel z onstran meje nastopal v Kulturnem domu.

Resnici na ljubo pa moramo povedati, da se občinstvo ni odzvalo SPZ in kriškega društva. Dvorana je bila sicer skoraj polna,

endar smo jo že videli natrpano od zadnjega kotička. Zaradi tega so bili organizatorji nedeljske prireditve nekoliko zaskrbljeni. Vsaka skrb pa je odpadla ob prvih akordih zbora in ansambla, ki sta zvala že takoj v začetku postaviti most med seboj in občinstvom, ki je po vsakem izjavljaju nardušeno ploskalo.

Med nazočimi smo opazili tudi nekaj mlajših osebnosti, kot sta konzula SFRJ Vidar ter Tepavac in tiskovnik dr. Saša Gruđen. Kot smo že omenili v kratkem nedeljskem poročilu sta zbor in ansambel spremljala tajnik puljske Kulturne - prosvetne zajednice in predsednik Marij Nikolič.

Pa bi začeli z neposredno kroniko. Na odu se je najprej prikazal zbor, medtem ko so harmonikarji že sedeli pred odrom, ki je premejen, da bi lahko bili na njem obe skupini. Kriški dekleti sta pred zbor postavili dve kosarici cvetja, ki ga je gostom poklonila SPZ. Prvi je stopil na oder predsednik kriškega društva Boris Košta, ki je Puljčanom izrekel dobrodoščilo. V imenu SPZ je nato spregovorila podpredsednica Nadja Krišak, ki je pozdravila goste in predstavila konzulata ter izrazila željo, da bi postali obiski puljskih gostov običaj v okviru stalinjskih kulturnih izmenjav med Trstom in Puljem. Pred nekaj meseci sta namreč v Puljo nastopila pevski zbor iz Trebe in harmonikarski ansambel «Miramar». Sliki so torej že vzpostavljene, treba jih je le okrepiti in skrbeti, da postanejo tradicija. Kriškova je nato povabila na oder predsednika Kulturne - prosvetne zajednice iz Pulje Nikoliča, kateremu je izročila v spomin dva izvoda Prosvetnega zbornika.

Po običajnem pozdravu je Nikolič poudaril, da je vsem izredno prijetno, nastopati v «Vesni» pred domačo vasi, ki se odlikuje tudi zaradi velikega števila ljudi, ki jih je žrtvovala v boju proti fašizmu. Besedo je nato prepustil zboru in orkestru.

Po Rašanovi «Krasna zemlja», ki sta jo zbor in orkester izvedla skupaj, so harmonike utihnile in nadaljeval je sam zbor pod vodstvom pevovodje Nela Milotija. Zapel je zbor Ronigovih pesmi, pa še nekaj poznanih slovenskih - med katerimi Adamcova - pa se sliši, ki je zela veliko odobravanja. Približno polovica je vredna prav gotovo sopranistka Marija Visković, ki jo spremljajo klavir in zbor - zapela Ronigovo skladbo «Moja zemlja» in «Jutro V. Lisinskega. Zbor je zaključil z Gotovčevim «Zvonimirovo ladjo». Harmonikarski ansambel je pod vodstvom Stanka Mihovića izredno osem sklad. Najbolj sta občinstvo navdušili Asvenikova «sejerska polka», ploskanja pa ni hotelo biti konec ob zadnji Pomakalovi «Dalmatinski rapsodiji».

Za zaključek sta zbor in orkester izvedla še dve Milotijevi skladbi: «Bokaletu», ki jo je vodil sam Milotij in «Kroz Učku», ki jo je dirigiral Mihovič. Na zahtevo občinstva se je izvajanje nadaljevalo. Milotij je vzel v roke harmoniko in sam spremljal zbor pri izvajanju dveh partizanskih pesni. Po izročitvi cvetja, ki sta ga gostom poklonila jugoslovanski konzulat in trebrenski zbor, so se Puljčani zadržali pozno v noč v dvorani. Po tipično kriški večerji - cvrte ribe in radiš v fižolu - je bil na vrsti še ples ob igranju ansambla iz Brisčkov. V odmorih pa je zadonela skupna pesem, tako da so gostje še in še odlašali z odhodom. Odlisi so z oblubo, da bodo taka srečanja čim pogostejša.

Prerani grob
Miele Reina

Se še ni poleg glas o smrti znanega tržaškega slikarja in gosposarstvenika Carla Walcherja, ki smo ga pospremili k zadnjemu počitku pretekli petek, ko se je razširila tužna vest, da je smrt ponovno posegla v kroge tržaških likovnikov. In čeprav je smrt vedno boleča, se z njo človek kot moral postavlja ob človeka, ki je doživel ali preživel usaj tako imenovano poprečje, kot se je zgodilo s pokojnim Walcherjem, ki je dočkal usaj 67 let. Nesprejemljiva pa je smrt, kadar ti poberemo človeka, ki je šele sred svojega življenja, ko je po dolgem nabiranju znanja in strokovnih veščin šele začel ustvarjati in s tem resnično živeti. In to se je zgodilo z mlado umetnico Miele Reina, ki jo je smrt uveljavila nepričakovano iztrgala družini in tržaški napredni umetnosti - kot smo poročali že v nedeljo - v soboto zgodaj jutraj v videmski bolnišnici.

Miele Reina se je rodila v Trstu pred nepolnimi 36 leti. Po končanem šolanju je začela službovati v našem mestu, kjer je pospevala umetnost na raznih srednjih šolah. Ikriki pa se je zelo prizadevala ukvarjati s slikarstvom in tudi z organiziranjem likovnih manifestacij v Trstu. Skupaj z Enzom Cognom - je pred dolgi leti vodila prvo umetniško galerijo v Trstu, ki se je v potojnem času odprla izključno za moderno umetnost. Mišimo na galerijo «La Cavana» na istoimenskem trgu, kjer sta Reina in Cognon predstavila tržaškega občinstvu dela marsikaterega domačega in tujega vidnejšega umetnika, med drugim tudi znamenitega slovenskega kiparja Tršarja. Nato se je pokojnica uveljavila v znanem krogu «Arte viva», kateremu sta z njo sodelovala še omenjeni Cognon in Incontrera. Še lansko leto je pokojnica ponela svojo umetnost tudi daleč izven meja našega mesta in celo Italije, kjer je s svojim programom gostovala celo na Kubi. Nekaj časa je pokojnica s skupino sodelavcev vodila tudi galerijo na predne likovne umetnosti, ki je bila priključena tržaški knjižarni Feltrinelli, dokler je ta knjižarna še postovala.

Vse to je pokojnica delala poleg svoje redne službe, mimo počenja, kjer pa v Trstu ni imela kdove kolikšne resne, kajti le to je bila stalno nameščena in sicer na gorški umetniški šoli. In ko je v petek okoli polnoči zaključila pouk in zapustila zavod, se je nenadoma počutila slabo. Odpejali so jo v bolnišnico, kjer so ugotovili, da je njeno zdravstveno stanje resno. Z vsa nagljo so jo odpejali v videmsko bolnišnico, kjer pa ji vsa znanost in vsa zdravniška vnaša ni pomagala.

HOROSKOP

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Nimate pogovora za izpolnitve programa. Preveč razumevanja ne more koristiti.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Več poguma pri izbiri sodelavcev. Poraja se novo prijateljstvo, morda celo ljubezen.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Preučite načrte in jih nato sprejmite. Ne ukvarjajte se z osebo, ki ni vredna pozornosti.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Nakazuje se kriza, pa čeprav kratkotrajna. Prejeli boste vabilo na sestanko. Zanimivo srečanje.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Deležni boste nenavaden pozornosti. Odpravljene družinski spor.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Svoje delovno sposobnost boste potrdili v nepotrebnih opravilih. Možnost za nove čustvene odnose.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Delovno razpoloženje v našem običajnem krogu. Ponuja se vam prijateljstvo.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) V splošnem na dan pozitiven, vendar vas ne bo zadovoljil. Temne senice v novih čustvenih odnosih.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Denarja vam ne manjka, pač pa volje do dela. Zanimivo srečanje.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Dobro se pripravite, kajti preizkušnja ne bo lahka. Ne nasledajte besedam priljubljenosti.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Drzni načrti danes niso priporočljivi. Zauzpete prijateljevi besedi. Preveč ste kritični.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Skušajte premostiti težave. Branite mir in se umaknite v ozadje. Neprilicovan obisk.

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

Jovan Ščekić:

Knjiga o Kitajski

Dobrih 150 strani zanimivega branja

Znani komentator beogradske televizije Jovan Ščekić se je z ekipo beogradske televizije od aprila do junja lani mudil na Kitajskem. Pristostoval na delu televizijske ekipe in sodeloval pri snemanjih, pripravah intervjujev, pri obiskih mest, podeželja, muzejev, vojaških vaj. Skratka, dva meseca je vsestransko doživljal Kitajsko in nato o njej napisal knjigo, neke vrste dnevnik, ki ga je v slovenskem prevodu Petra Winklerja izdala Državna založba Slovenije.

O današnji Kitajski beremo sicer veliko v časopisju, nimamo pa še knjige, ki bi bila del domačega avtorja in ki bi bila del domačega avtorja. Ta vrzel je zdaj izpolnjevala pristna in neposredna doživetja avtorja. Ta vrzel je zdaj izpolnjevala pristna in neposredna doživetja avtorja. Ta vrzel je zdaj izpolnjevala pristna in neposredna doživetja avtorja.

Knjiga ni obširna, ima dobrih stopenjaset strani. Pomen se ji tu, da so bila posamezna poglavja napisana deloma za televizijske oz. radijske oddaje, predvsem pa, da je nastala neposredno po povratku s kitajskega potovanja. Zato v njej ni nekih dokončnih spoznanj, ni nekih številčnih podatkov, ni nekih dokončnih zaključkov. Knjiga ni študija o Kitajski, temveč je zapis reporterja, zapis vinarja, ki kritično gleda in spozna veliko tujko neznanost. Seveda pisec ne posreduje le znanjih vtisov, ne reprodukcija smo srečanja s kitajskimi funkcijarni in navadnimi ljudmi. Na svoj originalen in duhoviti način skuša pisec posredovati bralcu svoje spoznanje današnje Kitajske in skuša prodreti malo globlje, za kulise njenega življenja. Seneda mu zaradi kitajske zaprtosti in skrivnostnosti to vedno ne uspe. Toda kar nam pove, je za večino bralcev novo.

Ščekić pa je seveda tudi mojster priprave in zna zanimivo posredovati svoja spoznanja. Zato knjiga ni samo poučna, temveč tudi izjemno zanimiva. Je pa tudi preta knjiga take vrste o Kitajski. Čeprav se ji pozna, da je nastala na hitro in da ji bado verjetno sledila druga tehnejša in temeljitejša dela naših ljudi, bo ta knjiga ostala vendarle med prvimi. In ga prebiramo, smo z večino tega, kar nam pisec pove, zadovoljni. Ni torej nobenega dvoma, da bo

ta razmeroma drobna in na zunaj neugledna knjiga o današnjem kitajskem svetu našla dosti bralcev pri nas. Ne samo zaradi zanimivosti tematike, ki jo knjiga obravnava, temveč tudi in morda še bolj zaradi snovi, ker pač skuša avtor za našega človeka odgovoriti na najrazličnejša vprašanja in dati najsmiselnije in najboljše odgovore. Znanost, ki so združene s pojmom današnje Kitajske, od oblik, do Maocetunga, od kulturne revolucije do kitajske medicine. Zanimive knjige o Kitajski ni treba priporočati. Pač pa je treba nanjo opozoriti.

Sl. Ru.

RAZSTAVA V PALAČI COSTANZI

Delež Umberta Nordia
v razvoju našega mesta

Kakor smo na kratko sporočili v nedeljo, se je v soboto zvečer ob navzočnosti številnega občinstva začela v razstavi dvorani palače Costanzi razstava, ki nam prikazuje rezultate dolgega in plodnega življenja tržaškega arhitekta Umberta Nordia. Pod pokroviteljstvom tržaškega krožka za kulturo in umetnost ter ob sodelovanju tržaške občine, tržaškega združenja inženierjev in arhitektov ter tržaškega Rotary kluba je organizirana razstava povečanih fotografij cele vrste palač, vil, svetil in drugih objektov, za katere je napravil načrte ali pri izdelovanju načrtov sodeloval Umberto Nordio. In če je res, da je pokojni arhitekt Umberto Nordio dočkal 100. starost, je tudi res, da je veliko prispeval pri gradnji našega mesta, ukvarjal pa se je tudi z drugimi dejavnostmi, med drugim z gradnjo raznih interierjev in z opremo ladij. Začel bomo z navedenimi nekaterimi njegovimi najpomembnejšimi deli: Že kmalu po končani prvi svetovni vojni je Umberto Nordio zaključil načrte za sodno palačo v Trstu, načrte, ki jih je začel izvajati njegov oče Enrico Nordio. V letih 1927-28 je skupno z arhitektom Zammatiom zgradil pomorsko postajo. V isti dobi je zgradil hotel Carmen na Brionskih otokih in kmalu pozneje na trgu Oberdan eno najlepših palač: Pa-

lazzo del lavoro. Sicer pa je izdelal načrte ali sodeloval pri njih za celo vrsto javnih zgradb, kot na primer za javni sedež INA v U. Coronio, sedež RAS na trgu Oberdan, upravni sedež tržaškega veleposlaništva, ki je skupno z drugimi sodeloval vse od 1938 do 1971, tako rekoč do svoje smrti. Njegovi so načrti za obrtno šolo INCIS pri Sv. Ani, za licej Petrarca; on je izdelal načrte za uroditelj Oberdankove celice v ulici Casa del combattente na Trgu Oberdan, on je izdelal načrte za cerkev Brezmadežne v U. sv. Anastazija, njegovi so načrti za cerkev Sv. Petra in Pavla, njegovi so načrti za celo vrsto vil in stanovanjskih poslopij v središču mesta pa tudi v Borkovljah in drugod. Umberto Nordio je napravil celo vrsto načrtov tudi za preureditve raznih kinematografov in tudi za prvo obnovitev gledališča Rossetti, za gradnjo novega gledališča v Trstu, nadalje je sodeloval pri opremlitvi Conte Biancamano, Augustus, Australia, Africa, Asia, Neptunia, Galileo Galilei, Guglielmo Marconi, Oceania in tudi Raffaello.

Če bi z neko namišljeno čarobno palico nenadoma odstranili vse javne in zasebne palače v Trstu, za katere je napravil načrte Umberto Nordio, bi se naša mesta izgubila. (Nadaljevanje na 6. strani)

(Nadaljevanje na 6. strani)

TONE SVETINA

UKANA

287.

TRETJA KNJIGA

Orlov se je razkoračil pred fantom, potegnil pištolo in jo repetiral.

«Vzemi puško ali pa te na mestu ubijem!»

Fant je prebledel, postal siv, z ustnic mu je izginila vsa barva. Skoraj zajokal je.

«Kar ubijte me, tovariš komandant!»

«Ali se ne zavedaš, kaj bi bilo s Slovenci, če bi bili vsi tako nori kot ste vi, Jehovci! Kompanija Švabov bi nas sfaširala!»

Orlov je pogledal po zbranih borcih in ugotovil, da je s to svojo mislijo žel odobravanja.

Fant je okamenel. Glas mu je zastal v grlu. Orlov je pristopil k njemu in mu nameril pištolo na sence. Vojko je upal, da je to še vedno grožnja, a se je vseeno bal, da ga bo pritisnil. Orlovu so oči tako sijale kakor takrat na Jelovici, ko je ubil Mihača.

«Fantje! Ali naj ga ubijem na mestu?» je nagovoril četo.

«Saj imamo sodišče, pa naj ugotovi njegovo krivdo!» je blesnil Vojko in sprožil plaz mrmljanja med ljudmi, ker niso bili za tak obračun s človekom.

Tudi Orlov je dojel odpor. Zato je vprašal:

«Kdor je za to, da ga kaznujemo s smrtjo, naj dvigne roko.»

Nihče je ni dvignil.

Orlov je spravil pištolo v tok in tako prekinil napetost na vrhuncu, kot je tudi želel.

«Dobro naj bo po vaše. Jaz sem demokrat. Vidiš, tovariš, pomislili so te,» se je skoraj prijazno obrnil k fantu, ki si je počasi opomogel. Po delu so mu tekale potne srage in oprjel se je bližnjega drevesa.

«Na, srčni malo vode,» mu je Nande ponudil čutarico, «da ne omedliš.»

«Kaj naj napravimo s tabo? Zakaj si prišel v hosto? Poslušaj! Najbolje je, da se pobeš nazaj v dolino, pod mamino kiko.»

«Rad bi ostal,» je zajecjal fant.

Orlov je zmajal z glavo. «Skoraj bi ga bil ustrelil, pa bi še rad ostal, pa brez puške! Kdo te je mobiliziral?»

«Prišel sem prostovoljno. Vsi fantje so odšli iz vasi, ali v hosto ali pa so jih mobilizirali Nemci in beli. K njim nisem maral, pa sem prišel k vam.»

«Po kaj si prišel?»

«Da bi vam pomagal.»

«Kako pomagal, dragi dečko? Mi smo udarna brigada. Zato smo tu, da se bjeemo!»

«Vsa vojska se nikoli ne bjeje,» je ugovarjal fant.

Za njegov odgovor je poprijel Nande:

«Prav ima! Jaz ga bom vzel k sebi za pomožnega kuharja. Kotel bo nosil, lupil krompir, cepil drva, vse bo napravil, kar se marsikomu od vas ne da.»

Vsa četa je bila za to, da Jehovova priča ostane pri kuharju, ki se je rad obdal s pomočniki. Tudi Orlov je privolil.

Preden je skočil na konja, je poklical na stran Borisa in mu šepnil na uho: «Prezgoji ga v najkrajšem času! Politično vplivajte nanj! Jaz sem sit klerikalcev, krščanskih socialistov in podobne mizerije bolj kot vi, komisariji. Zdaj pa imam na glavi še Jehovca. Če bo kaj rovaril in plašil borce s Harnagedonom, pa ga mirno pospravite.»

Fant, ki so mu potem dali ime Tancek, se je pri kuhinji izkazal nad vse uporaben. Delal je za dva. Na mig je ubo-

gal Nandeta. Družno sta se sukala okoli ognja in kotla, iz katerega je veljavi vjoni po krompirjevki z mesom.

Prišla sta Vojko in Boris ter sedla na deblo pri ognju. Kuhar je vedel, da sta prišla kavljal Tanceka, zato je - kot po navadi, kadar so koga preizkušali - kar on pričel pogovor:

«Nam trem lahko poveš, kako si zabredel v jehovsko vero in kakšna vera je pravzaprav to.»

Tancek je skomignil z rameni.

«Vsa naša družina je te vere in tudi drugih vaščanov je precej v njej. Več delavcev kakor kmetov. Ljudje se morajo odkupiti bogu po Kristusu, sinu Jehove. David je rekel, da smo se v krivici rodili in da nas je v grehu spočela mati. Prekletstva nas rešuje stvarnik, ki nam bo podaril večno življenje. Bog je žrtvoval svojega sina kot jagnje božje, ki odjemlje grehe tega sveta...»

«Ne pridigaj preveč,» je prekinil Nande, «to uče tudi farji!»

«Katoliška cerkev je prevara ponižanih!» je ugovarjal fant. «Jezus je uči ljubezen, oni pa so vero razširjali z mečem in ognjem... To delajo sedaj tudi belogardisti. Zato jih bo za grehe doletela smrt. Vse svet je pregrešen. Nas uče, da ga bo Jehova uničil. Padel bo ognjeni obroč, ki bo pokončal vse, ki ne verujejo. Vse, ki so odklonili vero v večno življenje.»

Kuhar je belo zavil oči in prijel kuharico, ko da ga bo mahnil.

«Mar bo uničil tudi nas, ki se borimo za svobodo, a?»

«Vas ne, seveda ne,» se je zmehdal Tancek. «To ne bo še takoj, kdo ve, kdaj bo, ker bo bog najprej ljudi preizkušal.»

«Poslušaj, fant,» je dejal Boris. «So te morda poslali k nam, da bi nas spreobračal?»

«Ne! To pa lahko prišee!»

«Kar boš povedal nam... naj bo. Drugače pa molči kot grob, tudi če bodo borci drezali vate!» mu je zabijal Boris.

Vojko pa ga je povprašal:

«Vi prinašate na zemljo ljubezen in hočete napraviti člo-

veka srečnega... Kako pa boste spremenili človekovo naravo?»

«Saj imate komunisti podoben cilj. Proti izkoriščanju ste proti vojnam, proti zatiranju, kakor mi.»

«Seveda smo. Razlika je v tem, da hočemo mi svet in človeka spremeniti sami, brez bogov, z drugimi sredstvi. S silo hočemo uničiti silo. Ljubezen goji in ljubeznijo. Mi ne verujemo v nebesa ne na zemlji ne na nebu. Zakaj pa vaš Jehova ne uredi sveta, če je vsemočen in pravičen?»

Fant se je nekoliko zmehdal in spregovoril:

«Tudi v nebesih je vojna. Satana so vrgli iz nebes. Sedaj povzroča gorje na zemlji in v morju... Božja volja vlada v nebesih, na zemlji pa gospodari zlo... Satan se je postal ljudem v vodi vojne. Božje kraljestvo bo uničilo satana tudi na zemlji. V harnagedonski bitki bodo uničene kornine zla. Odstranjene bodo vse človeške oblasti in nadomestene bodo z božjimi. Vsi grešni in zli se bodo spremenili v pepel in prah. In misel stvarnika se bo izpolnila. Zemlja bodo napolnili pravični, ki bodo živeli večno.»

«To je zelo preprosta vera, preveč preprosta, da bi se dal človek zanjo ubiti.»

«Ali sedaj razumete, zakaj ne vzamemo orožja v roke? Tudi trtujemo se, da bi zmagala ljubezen. Tudi živeli se ne bodo več žrle in sovražile med seboj. Vse se bo ljubilo.»

Kuhar se je zarežal na ves glas in pomešal s kuharico po loncu:

«Kako misliš? Da se bo volk pasel skupaj z ovčami?»

«Da, tako bo. Volk in tudi druge zveri bodo jedle travo.»

Nande se je veselo zasmejal.

«Zdaj pa je najbolje, da greva,» je dejal Vojko Borisu in odšla sta med visoko drevje po položajih bataljona. Nebo je zagnila težka silina, ki je pritisnila na možgane in pljuča. Debele kaplje so padale z neba in preden sta prišla do Primožvega gnezda, ki je bilo skopano v zemljo in pokrito z brnjo, je že deževalo.

«Nor je, ali se ti ne zdi?» je menil Vojko.

«Seveda je nor. Toda ni samo on. To je dokaz, kako

